

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 235/ს
04/08/2022

235-21-4-202208041905

გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. მარტყოფში შპს „ზდ ნავთობის კომპანიას“ 22 600 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავების (სარეზერვუარო პარკით ბიტუმის დამამზადებელი მინი ქარხანა) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „ზდ ნავთობის კომპანიას“ მიერ, გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. მარტყოფში 22 600 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავების (სარეზერვუარო პარკით ბიტუმის დამამზადებელი მინი ქარხანა) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2014 წლის 4 ივნისს შპს „ზდ ნავთობის კომპანიას“ 22 600 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციაზე გაცემულია №32 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. 2020 წლის 27 ივლისს, აღნიშნული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-656). ამასთან, 2020 წლის 11 სექტემბრის სკრინინგის გადაწყვეტილებით (ბრძანება №2-812), საწარმოში დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (სარეზერვუარო პარკის გაზრდა 40 700 მ³-მდე) არ დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, შპს „ზდ ნავთობის კომპანიას“ ნავთობგადამამუშავებელი მინი ქარხანა მდებარეობს გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. მარტყოფში, კომპანიის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ:81.10.22.409 და 81.10.22.390), საერთო ფართობით 52204 მ². საწარმოს განთავსების ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X - 503235.0; Y - 4616763.0. აღნიშნული ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის ტერიტორიიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი, სოფ. ვაზიანი დაშორებულია 750 მეტრით. ობიექტის მომიჯნავედ განთავსებულია შპს „ენმა ოილის“ კუთვნილი ნავთობბაზა, ხოლო 100 მეტრის დაშორებით მდებარეობს სამგორის არხი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია ჯამურად 32 700 მ³ მოცულობის მქონე სარეზერვუარო პარკი, რომელიც მოიცავს 26

ერთეულ რეზერვუარს, მათ შორის ნედლი ნავთობისათვის ჯამურად 5000 მ³ (3000 მ³ და 2000 მ³) მოცულობის, მაზუთისათვის და საგზაო ბიტუმისათვის ჯამურად 8000 მ³ (1000 მ³ ; 2000 მ. და 5000 მ³) მოცულობის, სალუმელე და დიზელის საწვავისათვის ჯამურად 4000 მ³ (5 ერთეული 1000 მ³ და 3000 მ.) მოცულობის, ბენზინისათვის და ნაფტისათვის ჯამურად 11 500 მ³ (500 მ³; 9 ერთეული 1000 მ³ და 2000 მ.), ხოლო ბენზინისა და ნაფტის შერევისათვის ჯამურად 400 მ³ (4 ერთეული 100 მ³.) მოცულობის რეზერვუარი. აგრეთვე, ნავთობგადამამუშავებელი მინი ქარხნის შემადგენლობაში შედის ნედლი ნავთობის გადამამუშავებელი დანადგარი, საგზაო ბიტუმის წარმოების დანადგარი, ნავთობპროდუქტებისა და ბიტუმის ჩამოსასხმელი მილსადენები, ნავთობპროდუქტების სატუმბი და გამცემი სადგურები, 2000 მ³ მოცულობის სახანძრო წყლის შესანახი რეზერვუარი და სხვა ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულების ობიექტები, სანიაღვრე წყლების გამწმენდი ნაგებობა, რკინიგზის ლიანდაგის ჩიხი და ავტოგზა, აგრეთვე, საყოფაცხოვრებო და ადმინისტრაციული დანიშნულების შენობა-ნაგებობები. საწარმოს ტერიტორია შემოღობილია 1.8 მეტრის სიმაღლის რკინა-ბეტონის ღობით.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, 2020 წლის 11 სექტემბრის სკრინინგის გადაწყვეტილების თანახმად (ბრძანება N 2-812), ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული იყო ობიექტის ტერიტორიაზე არსებული, 23 200 მ³ მოცულობის მქონე სარეზერვუარო პარკის გაზრდა 40 700 მ³-მდე, კერძოდ, ტერიტორიაზე არსებული სარეზერვუარო პარკის შემადგენლობაში ჯამურად 17 500 მ³ მოცულობის მქონე რეზერვუარის განთავსება. წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, ობიექტის ტერიტორიაზე დაგეგმილი ცვლილება განხორციელდა ნაწილობრივ და სარეზერვუარო პარკის შემადგენლობას დაემატა ჯამურად 9 500 მ³ მოცულობის მქონე რეზერვუარი, შესაბამისად, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, სარეზერვუარო პარკის ჯამური მოცულობა შეადგენს 32 700 მ³-ს. ამასთან, სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილი ინფორმაციით, სარეზერვუარო პარკის შემადგენლობაში დაგეგმილია დამატებით ორი ერთეული (თითოეული 100 მ³ მოცულობის) მიწისზედა, ვერტიკალური რეზერვუარის განთავსება. შესაბამისად, სარეზერვუარო პარკის ჯამური მოცულობა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ განისაზღვრება 32 900 მ³ -ით.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, საწარმოს ტერიტორიაზე დაგეგმილია PPGT-UC-SDS მარკის დესულფურიზაციის დანადგარის განთავსება. აღნიშნული დანადგარი განკუთვნილია ნედლი ნავთობის გადამამუშავების, კერძოდ, ჰიდრავლიკური კავიტაციის პროცესის მეშვეობით გოგირდის მოშორებისთვის. საპროექტო დანადგარი წარმოადგენს სრულად დახურულ, ავტომატიზებულ, დისტილაციის სისტემას და მისი წარმადობა შეადგენს 2 ტონას საათში, შესაბამისად, დანადგარის სამუშაო რეჟიმის გათვალისწინებით, წლის განმავლობაში გათვალისწინებულია 17 520 ტონა დიზელის საწვავის გადამამუშავება. დანადგარის ტექნოლოგიური პროცესის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება საქვებში, ბუნებრივი აირის ხარჯზე გამომუშავებული სითბური ენერჯია. ბუნებრივი აირის ხარჯი, წლის განმავლობაში განისაზღვრება 578 160 მ³-ით. საქვების გაფრქვევის მილის სიმაღლე მიწისპირიდან შეადგენს 12 მეტრს, ხოლო დიამეტრი 300 მმ-ს. გამონაბოლქვის (CO₂ და H₂O) სიჩქარე 11 მ/წმ-ს. დიზელის საწვავის დესულფურიზაციის დანადგარის საწარმოო ტერიტორიაზე განთავსების წერტილის GPS კოორდინატებია: X - 503350.00; Y - 4616593.00.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, დესულფურიზაციის ტექნოლოგიური პროცესი იწყება დიზელის საწვავის შერევით გამხსნელ ნივთიერებასთან ულტრაბგერითი და ჰიდროდინამიკური კავიტაციის მოწყობილობაში. აღნიშნული ნივთიერებების შერევის

შემდეგ ხდება მიღებული ნაერთის პირველ რეაქტორში ჩატუმბვა, სადაც იგი რეაგირებს მაღალი სიხშირის ვიბრაციული კავიტაციის მოწყობილობაში. შემდგომ ნაერთი გადადის ექსტრაქციის სვეტში, სადაც გოგირდის გამოდევნის შემდეგ დიზელი ჩაიტუმბება ფლემ-დისტილაციურ სვეტში. ფლემ-დისტილაცია გამოყოფს ნარჩენ გამხსნელს დიზელისგან. გადამუშავების შედეგად მიღებული დიზელი გადაიტანება შესაბამის რეზერვუარებში, 20 მ³/სთ წარმადობის მქონე ტუმბოს მეშვეობით. გამოყენებული გამხსნელი კი გადაინაცვლებს აღდგენის დისტილაციურ სვეტში, სადაც ვაკუუმის და გაცხელების პროცესის შედეგად ხდება მისი აღდგენა. გამხსნელი, აღდგენის შემდეგ, ვარგისია ხელახლა გამოსაყენებლად.

სკრინინგის ანგარიშის მიხედვით, ობიექტის ექსპლუატაციის პროცესში წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო, სახანძრო და ტექნიკური მიზნებისთვის. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლით მომარაგება ხდება წყალმომარაგების ცენტრალური ქსელიდან, ხოლო სახანძრო და ტექნიკური მიზნებისათვის წყალაღება წარმოებს მდ. იორის სამგორის არხიდან შემდეგ GPS კოორდინატებზე: X – 503379,00; Y – 4616403,00. საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოიქმნება სამეურნეო-ფეკალური, ტექნიკური და სანიაღვრე წყლები. სამეურნეო-ფეკალური წყლები იკრიბება ტერიტორიაზე არსებულ სასენიზაციო ორმოში, რომლის დაცვაც ხდება საჭიროებისამებრ. ობიექტის ტერიტორიაზე არსებული დანადგარების ფუნქციონირებისათვის გამოყენებული ტექნიკური წყლის მიწოდება წარმოებს ბრუნვითი წყალმომარაგებით, შესაბამისად, ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს, ხოლო რაც შეეხება სანიაღვრე წყლებს, ობიექტის ტერიტორიაზე არსებული სალექარის გავლით ჩაედინება საწარმოს სიახლოვეს გამავალ უსახელო დელეში, რომელიც უერთდება მდინარე ლოჭინს. წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, დაგეგმილი ცვლილებების ფარგლებში არ არის გათვალისწინებული სასმელ-სამეურნეო და სახანძრო მიზნით მოხმარებული წყლის, აგრეთვე სამეურნეო-ფეკალური და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების რაოდენობის ზრდა. ობიექტის ტერიტორიაზე დაგეგმილი ცვლილება, კერძოდ დესულფურიზაციის დანადგარის ექსპლუატაცია, ითვალისწინებს წყლის ტექნიკური მიზნით გამოყენებას დანადგარების ტემპერატურული რეჟიმის მართვის პროცესში. აღნიშნული მიზნით, დანადგარს დღის განმავლობაში ესაჭიროება 2 მ³ მოცულობის წყალი, რაც სამუშაო რეჟიმის გათვალისწინებით, წლის განმავლობაში გულისხმობს 660 მ³ მოცულობის წყლის გამოყენებას, რაც მცირედით გაზრდის ზედაპირული წყლის ობიექტიდან აღებული წყლის რაოდენობას. დესულფურიზაციის დანადგარის ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული წყლის გამოყოფა ხდება ატმოსფეროში, ორთქლის სახით, შესაბამისად, ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტის თანახმად, ობიექტის ფუნქციონირების შედეგად ადგილი აქვს ატმოსფერულ ჰაერში შემდეგი სახის ნივთიერებების გაფრქვევას: ნაჯერი ნახშირწყალბადები (C1–C5), ნაჯერი ნახშირწყალბადები (C6–C10), ნაჯერი ნახშირწყალბადები (C12–C19), ამილენი, ბენზოლი, ტოლუოლი, ეთილბენზოლი, ქსილოლი, გოგირდწყალბადი, ნახშირჟანგი და აზოტის დიოქსიდი. წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შედეგად დამატებით მოსალოდნელია დესულფურიზაციის დანადგარის მომსახურე საქვებში ბუნებრივი აირის წვით გამოყოფილი წვის პროდუქტების, აზოტის დიოქსიდისა (NO₂) და ნახშირჟანგის (CO) გაფრქვევა. წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, ობიექტის ტერიტორიაზე დაგეგმილია დამატებით ჯამურად 200 მ³ მოცულობის, ორი ერთეული რეზერვუარისა და დესულფურიზაციის დანადგარის განთავსება, თუმცა, ვინაიდან ობიექტის ტერიტორიაზე არ განხორციელდა 2020 წლის 11 სექტემბრის (ბრძანება N 2-812)

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული, ჯამურად 8000 მ³ მოცულობის, სამი ერთეული (5000მ³, 2000მ³ და 1000 მ³) რეზერვუარის დამატება, გაფრქვევის წყაროების რაოდენობა (45) დარჩება უცვლელი. ამასთან, გასათვალისწინებელია, რომ სარეზერვუარო პარკის მოცულობის 7800 მ³-ით შემცირების შესაბამისად მოსალოდნელია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების შემცირება.

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული ღონისძიებები არ არის დაკავშირებული ობიექტის ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების გაზრდასთან. რაც შეეხება დესულფურიზაციის დანადგარისა და რეზერვუარების მოწყობისთვის საჭირო სამშენებლო სამუშაოებს, მათი მასშტაბის გათვალისწინებით, ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, დაგეგმილი ცვლილების, კერძოდ დესულფურიზაციის დანადგარისა და ორი ერთეული შემრევი რეზერვუარის განთავსების შედეგად მოსალოდნელია უმნიშვნელო რაოდენობით სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა. აღნიშნული ნარჩენები დროებით განთავსდება ობიექტის ტერიტორიაზე, ხოლო შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიას. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, საწარმოში დაგეგმილი ცვლილების განხორციელების შემდგომ მოსალოდნელი არ არის ახალი სახეობის ნარჩენების წარმოქმნა, ვინაიდან, როგორც ზემოთ აღინიშნა, დესულფურიზაციის დანადგარში ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს უნარჩენოდ. დისტილაციის პროცესში გამხსნელი ნივთიერების გამოყოფის შემდგომ მისი გადატანა ხდება დანადგარის შესაბამის განყოფილებაში, სადაც იგი აღდგება და ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში.

დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად კუმულაციურ ზემოქმედებაში შესაძლოა განხილული იყოს ტერიტორიის მიმდებარედ, შპს „ენმა ოილის“ არსებული ნავთობბაზა და მათი ერთობლივი ფუნქციონირება. თუმცა, ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის ტერიტორიაზე დაგეგმილი ცვლილებების მასშტაბისა და ხასიათის, აგრეთვე, შპს „ენმა ოილის“ ნავთობბაზის მასშტაბის და სიმძლავრის გათვალისწინებით აღნიშნული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, ობიექტის სიახლოვეს არ მდებარეობს არქეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, დაცული და ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორიები, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები. ობიექტი განთავსებულია ანთროპოგენური ზემოქმედებით სახეცვლილ გარემოში, სამეწარმოდ ათვისებულ ტერიტორიაზე, რომელიც სრულად მობეტონებულია და თავისუფალია მცენარეული საფარისაგან. ნავთობპროდუქტების საცავის სიახლოვეს არ ფიქსირდება ცხოველების ბინადრობისათვის ხელსაყრელი პირობები.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გადაგზავნილ იქნა გარდაბნის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სააგენტოში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკრინინგის განცხადების შესწავლით დგინდება, რომ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული ღონისძიებების სპეციფიკის, მასშტაბისა და მახასიათებლების გათვალისწინებით, გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. მარტყოფში შპს „ზდ ნავთობის კომპანია“ 22 600 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავების (სარეზერვუარო პარკით ბიტუმის დამამზადებელი მინი ქარხანა) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება **არ დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ზდ ნავთობის კომპანია“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს 2020 წლის 27 ივლისის (ბრძანება N2-656) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობების დაცვით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით;
3. შპს „ზდ ნავთობის კომპანია“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს განახლებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტის“ სააგენტოსთან შეთანხმება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ზდ ნავთობის კომპანია“;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ზდ ნავთობის კომპანია“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გარდაბნის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე;
7. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო